

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/348/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514215031
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7514215031.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu Dopravný podnik Bratislava, a. s., Bratislava, Olejkárska 1, IČO: 00 492 736, proti žalovanej H. Z., Y. XXX, o zaplatenie 50,70 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 17C/374/2014-17 z 3.2.2015 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 50,70 €, ako aj trovy konania 16,50 €, na účet jeho zástupcu, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie voči výroku o trovách konania.

Súd v odôvodnení rozsudku, o. i., uviedol: O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.1 O. s. p. a úspešnému žalobcovi priznal trovy konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za žalobu v sume 16,50 €. Pokiaľ ide o uplatňované trovy právneho zast. k tomu uviedol: Citoval, čo Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len NS) vo veci 4MCdo 21/2009 (v odôvodnení uznesenia z 25.2.2010) uviedol. V danej veci dospel k záveru, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi (ktorý mal v konaní plný úspech) v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku. Náhradu „nákladov“ konania spojených so zastupovaním advokátom žalobcovi nepriznal, pretože „sa nejednalo“ o „náklady“ účelne vynaložené. Nijako nespochybňuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom (§ 25 O. s. p.) a v priebehu konania ho rešpektoval. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu „nákladov“ konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré síce spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. „Merítkom“ účelnosti uvedeným v § 142 ods.1 O. s. p. je preto nevyhnutné pomerovať všetky „náklady“, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj „náklady“ vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Na posudzovanie účelnosti „nákladov“ právneho zast. nemožno rezignovať len preto, že účastník pri zastúpení advokátom realizuje svoje právo na právnu pomoc. „Náklady“ zastúpenia žalobcu advokátom považoval za neúčelné po zistení, že „sa jednalo“ o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov žalobcom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, č. dokladu o prepravnej kontrole, výška dlhu (súčet cestovného a sankcie) a začiatok omeškania. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné znalosti. Žalobca a zástupca sú si uvedených okolností vedomí, pretože aj keď vo veci nariadi pojednávanie, títo sa ho nikdy nezúčastnia vychádzajúc z toho, že s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou rozhodne na základe predložených písomných podkladov v prospech žalobcu. Ďalej uviedol, že k rovnakému záveru k akému dospel aplikáciou § 142 ods.1 O. s. p., možno dospieť aj aplikáciou § 150 ods.2 O. s. p. (citoval jeho znenie). Predmetné ust. je ust. s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá ponecháva „na súde“ zvaženie, či trovy konania sú voči uplatnenej pohľadávke neprímerané a čo vôbec pod neprímeranosťou treba rozumieť. Neprímeranosťou - podľa neho - nemožno rozumieť iba zjavný nepomer medzi výškou uplatnenej drobnej pohľadávky a výškou trov konania, ale vôbec aj vznik trov konania, ktorých vznik vo vzťahu k jednoduchosti sporu je ako taký neprímeraný. Tak za neprímerané trovy konania vo veciach

nárokov dopravných podnikov na zaplatenie cestovného a sankcie považuje akékoľvek trov právneho zast. v spore, v ktorom žalovaný nárok žalobcu relevantne nepopiera (napr. okolnosťami prepravnej kontroly a p.) a teda žalobcom tvrdený skutkový stav je zjavne nesporný. V rámci argumentácie, týkajúcej sa náhrady trov konania, poukázal aj na nález Ústavného súdu ČR I.ÚS988/2012 z 25.7.2012 a citoval znenie 31. bodu jeho odôvodnenia. S poukazom na uvedené skutočnosti preto žalobcovi náhradu trov právneho zast., ako neúčelné nepriznal.

Žalobca odvolanie odôvodnil nasledovne: I. Má za to, že rozhodnutie súdu vo výroku o trovách konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd nesprávne aplikoval § 150 ods.2 O. s. p. Domnieva sa, že súd nesprávne rozhodol o primeranom znížení trov konania a neodôvodnene priznal trov konania vo výške odlišnej od trov konania uplatňovaných ním v žalobe vo veci samej. Citoval znenie § 150 O. s. p. Toto ust. preto umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa účastníkom, ktorí by inak mali právo na náhradu trov konania, túto náhradu úplne alebo sčasti nepriznal. Záver súdu o tom, že ide o výnimočný prípad, a že sú vo veci dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností, zo starostlivého posúdenia všetkých rozhodných hľadísk. Treba posúdiť predovšetkým majetkové, sociálne, osobné, ďalšie pomery účastníkov konania, teda nielen pomery toho, kto by mal nahradiť trov konania, ale je nevyhnutné zvážiť, ako by sa také rozhodnutie dotklo najmä majetkových pomerov oprávneného účastníka. Súd odôvodnil svoje rozhodnutie o trovách konania len v zmysle § 150 ods.2 O. s. p. (citoval jeho znenie). Je nepochybné, že aj predmetnú vec je možné považovať za drobný spor podľa § 200ea O. s. p. Neprimeranosť trov konania v takýchto sporoch voči pohľadávke je však potrebné v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne. Dovolil si poukázať na ustálenú súdnu prax, a to najmä na rozhodnutie Krajského súdu (ďalej len KS) v Bratislave ako odvolacieho súdu (tiež však ostatných KS SR, ktoré sú totožné resp. sa prikláňajú k právnym názorom uvedeným v priložených uzneseniach KS v Bratislave), ktorý uzneseniami 7Co/32/2009 a 7Co/64/2009, ako aj inými zmenil v obdobných prípadoch s totožným skutkovým stavom rozhodnutie prvostupňového súdu s odôvodnením, že aj v konaní, predmetom ktorého je drobný spor, musí súd vždy postupovať dôsledne podľa uvedených zásad, pretože ani v takýchto konaniach sa nezmenila rovnosť účastníkov konania (§ 1, § 18 O. s. p.) a ústavné právo každého domáhať sa ochrany na súde a právo účastníka na spravodlivý súdny proces (čl.46 Ústavy SR). Nemožno preto nepriznať, resp. znížiť trov konania, len preto, že ide o drobný spor a len s poukazom na § 150 ods.2 O. s. p. Takýmto postupom, ktorým súd náležite neodôvodní svoje rozhodnutie, resp. absentujú také argumenty, ktoré by mali pre rozhodnutie rozhodujúci význam, nepochybné odníma účastníkom konania možnosť konať pred súdom. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR (napr. II.ÚS6/2003, III.ÚS119/2003, III.ÚS74/2008) nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie. II. Touto cestou ďalej poukázal na skutočnosť, že súd nesprávne použil § 150 ods.2 O. s. p. aj z dôvodu, že zák. nedefinuje pojem neprimerané a ani súdna a aplikačná prax nevygenerovala rozsah neprimeranosti, avšak tento nedostatok nemožno ospravedlniť tým, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysvetlí akými úvahami sa riadil pri použití označeného ust. O. s. p. Toto ust. ďalej nevymenúva explicitne prípady, v ktorých je možné trov konania nepriznať alebo znížiť, preto je potrebné vykladať jeho obsah v súlade s dôvodovou správou k zák.č.384/08 Z. z., ktorým bol s účinnosťou od 15.10.2008 zmenený a doplnený O. s. p. V zmysle dôvodovej správy môže súd pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ktoré sú voči pohľadávke v drobných veciach neprimerané. V týchto konaniach najmä trov konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Súd v odôvodnení rozsudku nedostatočne odôvodnil zníženie trov konania a to len tým, že trov konania sú voči pohľadávke neprimerané, pričom sa nezaoberal výškou vzájomného pomeru výšky trov konania, trov právneho zast. a istiny. Domnieva sa, že niekoľko násobne vyššiu sumu je potrebné v zmysle logického výkladu dôvodovej správy k zák.č.384/08 Z. z., ktorým bol s účinnosťou od 15.10.2008 zmenený a doplnený O. s. p. k § 150 ods.2 O. s. p. chápať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu ako samotná istina, čo v tejto prejednávanej veci nie je. Z rozhodovacej činnosti je súdom známe, že v súčasnosti prebieha pomerne značné množstvo súdnych sporov, kde predmetom konania je pohľadávka vo výške niekoľko € a práve v takýchto konaniach vyčíslené trov konania predstavujú niekoľkonásobok (rozhodne nie len dvojnásobok alebo trojnásobok) samotnej pohľadávky a možno ich, vzhľadom na nie ich samotnú výšku, ale na pomer medzi výškou istiny a výškou trov konania označiť za neprimerané. Preto má za to, že pri rozhodovacej činnosti súdu v zmysle ustálenej súdnej praxe je k aplikácii § 150 ods.2 O. s. p. primeraná len situácia, keď suma trov konania viacnásobne prekročí sumu istiny, ktorá je predmetom konania, čo však nie je prípad súdnej veci. Nakoľko uplatňované trov konania neprekročujú niekoľkonásobne sumu istiny, a okrem súdneho poplatku, predstavujú odmenu za právnu službu za minimálny počet úkonov, za ktoré je stanovená minimálna sadzba, súd nesprávne v rozhodnutí

aplikoval § 150 ods.2 O. s. p. Na základe uvedených skutočností má za to, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, z čoho nepochybne vyplýva záver, že súd svojím postupom odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Súd mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 142 ods.1 O. s. p., ktorý vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok konania a priznať mu, ako úspešnému účastníkovi, náhradu všetkých účelne uplatnených trov konania. III. V prejednávej veci sú účelne uplatnené trovy konania, ktoré spočívajú jednak v zaplatení súdneho poplatku zo žaloby v zmysle zák.č.71/92 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších právnych predpisov a z minimálnej tarifnej odmeny advokáta za právne služby v občianskom konaní podľa vyhl.č.655/04 Z. z., účinnnej v čase podávania žaloby vo veci samej. Touto cestou si dovoľil poukázať na skutočnosť, že zaplatenie súdneho poplatku je jeho obligatórnou povinnosťou, a preto nemožno podľa správneho úsudku a dobrej vôle znižovať trovy právneho zast. bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Je zrejmé, že samotné úkony právnych služieb a postup advokáta pri prevzatí právneho zast., odoslani výzvy na zaplatenie pred podaním žaloby, príprave žaloby a podaní žaloby na príslušnom súde je náročný a zložitý proces, vyžadujúci si primeranú časovú náročnosť, ktorú je advokát povinný venovať kontrole správnosti a úplnosti podania, ako i dôkazných prostriedkov predkladaných spolu so žalobami. Cieľom súdneho konania je vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi, preto si dovoľil touto cestou poukázať na skutočnosť, že všetky uplatňované trovy konania v žalobe vo veci samej sú účelne vynaložené a uplatňované v súlade s právnymi predpismi SR a vyčíslené v minimálnej výške v súlade s vyhl.č.655/04 Z. z., účinnnej v čase podávania žaloby vo veci samej. Je nepochybné, že žiadne ust. hmotných, či procesných noriem, platných na území SR, neobmedzuje právo účastníka dať sa zastupovať v súdnom procese advokátom. Uvedené platí aj v prípade občianskeho súdneho konania. Právo účastníka na zastupovanie advokátom nie je v podmienkach nášho vnútroštátneho práva obmedzené ani v tzv. drobných sporoch a neobmedzuje ho ani Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Nariadenie deklaruje v bode 29 Preambuly, že ...neúspešná strana by mala naďalej znášať trovy... KS v Žiline ako odvolací súd v uznesení 6Co/271/2009 dospel k záveru, že žalobca, ktorý bol v predmetnom drobnom spore zastúpený advokátom, má ako úspešný účastník právo na náhradu (okrem vlastne účelne vynaložených trov i) trov spojených s poskytnutím právnych služieb, ktoré mu v označenom spore poskytol splnomocnený advokát. Dovoľil si zdôrazniť, že rozsah zníženia trov v danom prípade je odporujúci dobrým mravom a považuje za nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané, aby žalovaná neznášala jeho trovy, ako procesne plne úspešného, ktoré mu vznikli, vrátane trov právneho zast. v zmysle § 142 ods.1 O. s. p. Rovnaký právny názor uviedol v odôvodnení uznesenia 11Co/444/2013 z 29.4.2009 aj KS v Trnave, keď v skutkovo totožnej veci v odôvodnení „argumentoval“, že ako odvolací súd sa nemohol stotožniť s mierou zníženia vykonanou súdom prvého stupňa. Podľa názoru KS v Trnave ako odvolacieho súdu je dôvodné zníženie trov právneho zast. do výšky uplatňovanej pohľadávky. IV. Súčasne s týmto si v zmysle § 13a ods.2 písm. b) vyhl.č.655/04 Z. z. dovoľil uplatniť trovy odvolacieho konania 20,03 € (1/2 úkonu po 16,60 € + DPH a režijný paušál 8,39 € + DPH), a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. V. S ohľadom na uvedené žiadal zmeniť rozsudok v časti rozhodnutia o trovách konania tak, že sa uloží žalovanej povinnosť zaplatiť mu súdny poplatok 16,50 € a trovy právneho zast. 87,88 € (3 úkony po 16,60 € + DPH + 3 x režijný paušál po 8,04 € + DPH), a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Súčasne žiadal zaviazať žalovanú na úhradu trov odvolacieho konania 20,03 € (1/2 úkonu po 16,60 € + DPH a režijný paušál 8,39 € + DPH), a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Rozsudok, okrem výroku o trovách konania, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t. j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a rozsudok, pokiaľ ide o výrok o trovách konania, potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správny, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku treba doplniť, že podľa dôvodovej správy k § 150 O. s. p. v Nariadení EP a Rady (ES) č.861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, sa drobnými vecami, v ktorých sú trovy proti pohľadávke neprimerané rozumejú spravidla právne veci s nízkou hodnotou sporu (najčastejšie rôzne druhy sankcií), že v týchto veciach najmä trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka, pričom cieľom súdnych konaní v takýchto veciach má byť vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a nemôže prevažovať záujem na vedení konania z dôvodu, že ide o zaujímavé veci z hľadiska odmeny advokáta a spoločnosti, ktoré takéto pohľadávky hromadne uplatňujú, majú možnosť výberu

advokáta, ktorý pristúpi na uplatňovanie a vymáhanie takýchto pohľadávok za takých podmienok, že veriteľ nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta stále zostanú tieto veci vzhľadom na ich množstvo, zaujímavé (napr. nariadenie o tzv. drobných veciach uvažuje s nepriznaním trov konania, pokiaľ sú neprimerané proti pohľadávke vo veciach do 2 000 €).

Trovy konania 87,88 €, vo vzťahu k prisúdenej pohľadávke, sú ako neprimerané a okrem toho už aj so zreteľom na množstvo vecí v obdobných konaniach, v ktorých advokát žalobcu zastupuje, ním uvádzané dôvody nemožno akceptovať.

Okrem toho treba podotknúť, že § 150 ods.2 O. s. p. má predovšetkým eliminovať vznik neprimeraných trov právneho zast. pri hromadne uplatňovaných pohľadávkach a, že so zreteľom na totožnú právnu stránku týchto sporov, ako aj totožné podklady žalobcu, je prácnosť jednotlivých administratívnych prác (ich počítačové spracovanie), ale aj právna náročnosť jednotlivých úkonov právnej služby v jednotlivých veciach nízka a vzhľadom na hromadné vybavovanie týchto vecí sú nižšie aj hotové výdavky (napr. hromadný odvoz pošty a p.).

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatnenie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Podľa § 151ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech, preto nemá pravo na náhradu jeho trov a žalovanej žiadne trovy nevznikli.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.